

Niruttarastava

Imn pentru Cel de Nedepășit

compus de Ārya Nāgārjuna

Statuie care îl reprezintă pe Divinul Buddha,
aflată în Bodhgaya, locul în care a atins Trezirea Supremă

text și comentariu

Notă introductivă

Această lucrare se poate găsi la adresa web:

<http://www.AryaDharma.ro>

(click pentru a o vizita)

Pe acest site veți găsi multe traduceri ale unor texte esențiale din Buddha-Dharma, atât Sutre (discursuri sau învățăături ale Divinului Buddha) cât și tratate fundamentale derivate din aceste Sutre, adnotate sau comentate, după caz.

Toate textele de pe site (inclusiv acest text) sunt disponibile gratuit, se pot descărca gratuit, se pot folosi în mod gratuit, se pot tipări, și se pot distribui ca fișiere sau ca documente tipărite, oricui doriți, dacă și numai dacă nu faceți nicio modificare asupra lor, și dacă și numai dacă le oferiți celorlalți în mod gratuit.

În caz contrar, toate drepturile sunt rezervate.

Dacă aveți nevoie de alte drepturi, de alte formate ale textelor sau de alte variante ale lor, vă rugăm să luați legătura cu noi.

Traducere, prefață, introducere, comentarii, note, îngrijire: Alin Tocaciu

Versiunea: decembrie 2019

Prin virtutea meritelor acumulate prin a traduce, a corecta, a adnota, a comenta, a publica și a răspândi această lucrare, fie ca toate ființele să atingă Trezirea Perfectă.

Prefață

Acest imn, al cărui titlu în sanscrită este *Niruttarastava*, este închinat Divinului Buddha. „De nedepășit” înseamnă că Buddhaitatea este nivelul suprem, care nu mai are niciunul deasupra lui, în sensul în care „înălțimea” Buddhaității este „infinită” și de aceea „nemăsurabilă”, „nelimitată”, și nu „finită, dar maximă”. Tot ca exprimare printr-un paradox, toți Buddhașii au atins același nivel, adică cel infinit, și toți au în același timp un nivel perfect egal, și care poate fi egalat numai de un alt Buddha.

La sfârșitul textului puteți găsi un dicționar care cuprinde cel puțin o parte dintre termenii folosiți în acesta. Dacă aveți nevoie de un dicționar mai cuprinzător, îl puteți găsi în „Discursul despre perfecțiunea înțelepciunii (Prajñāpāramitā Sutra) în 8.000 de versete” sau în „Ghirlanda de nestemate (Ratnāvalī)” a lui Ārya Nāgārjuna, de pe aceeași pagină web cu acest text.

Pentru a ușura înțelegerea acestor învățături profunde am adăugat note explicative și am realizat și un comentariu destul de cuprinzător. Bineînțeles, comentariul nu are profunzimea învățăturilor, însă vă poate ajuta în lămurirea unor noțiuni, și conține și informații suplimentare despre Dharma în general.

Pe aceeași pagină web puteți găsi atât versiunea fără comentariu cât și cea cu comentariu. Vă recomand ca mai întâi să citiți de câteva ori versiunea fără comentariu, pentru a vă construi propria înțelegere directă a textului, și abia apoi să citiți comentariile, dacă doriți clarificări suplimentare care v-ar putea ajuta la aprofundarea înțelegerii lucrării.

Textul

1.

**După ce ai lăsat în urmă atât acest țărâm cât și pe celălalt,
Prin puterea manifestării tale miraculoase a înțelepciunii
Luminezi natura supremă a tot ceea ce poate fi cunoscut:
Aduc omagii celui de nedepășit.**

2.

**În Tine nu există nici cunoaștere și nici non-cunoaștere,
Nici yoghin (sau practicant) și nici persoană obișnuită,
Nici meditație și nici non-meditație:
Aduc omagii celui de nedepășit.**

3.

**Înțelepciunea Ta luminoasă nediferențiată,
Discerne toate obiectele cognoscibile, fără excepție;
Fiind astfel inegalată și nemăsurabilă:
Aduc omagii celui de nedepășit.**

Această discernere nu este sinonimă cu perceperea, cu imaginarea, și este indescriptibilă cu ajutorul conceptelor.

4.

**Fără nicio particulă grosieră sau subtilă,
Grea sau ușoară,
Și neavând natura picioarelor de șarpe:
Aduc omagii celui de nedepășit.**

„Picioarele de șarpe” este o metaforă indiană pentru ceva iluzoriu și înșelător: când anumiți șerpi sunt striviți, pot să apară pe corpul lor mici umflături care pot fi greșit interpretate drept picioare. Înțelepciunea non-multiplă a unui Buddha nu este o interpretare greșită convențional.

5.

**Așa cum cineva traversează un deșert
Bazându-se pe lumina licuricilor,
Tu elimini întunericul cu lumina Ta:
Aduc omagii celui de nedepășit.**

Probabil că în cultura acelor timpuri exemplul era mai puternic și mai semnificativ: o persoană care călătorea într-o noapte înnorată prin deșert se putea baza ca reper doar pe lumina licuricilor. Pentru cititorul occidental obișnuit cu lumina artificială, cu busolele și GPS-ul, acesta poate părea un exemplu mărunț.

Semnificația comparației este că, bazându-se pe Dharma drept reper, ființele pot traversa deșertul Samsărei, la fel cum călătorii pot traversa un deșert având drept reper lumina licuricilor.

6.

**Pentru dansatorii care își mișcă picioarele
Prin puterea miraculoasă a creației lor magice,
Tu ești Ghidul care vede Calea:
Aduc omagii celui de nedepășit.**

Este probabil o metaforă cu elemente de hinduism: dansatorul este mintea, transmigrantul, și este comparată cu un magician dansator, iar creația sa magică este ființa iluzorie (ceea ce numim ființă vie, adică agregatele), care se mișcă dezordonat prin Samsara.

7.

**În tine nu există nimic neîntreg sau fără sens;
Ci, după ce le-ai abandonat pe ambele,
Ești regele omniscient, măreț și suprem:
Aduc omagii celui de nedepășit.**

8.

**Cu toate greșelile și imperfecțiunile
Complet și ireversibil abandonate,
Foarte departe de ceea ce are natura murdărilor,
Lipsit de existență și de non-existență:
Aduc omagii celui de nedepășit.**

Dicționar de termeni

BODHICITTA (*bodhi-citta*). Literalmente, mintea Trezirii. Este de două feluri: bodhicitta ultimă, care este mintea complet trezită care vede vacuitatea tuturor fenomenelor (dharmelor), și bodhicitta relativă care este aspirația de a practica cele șase perfecțiuni și de a elibera toate ființele de suferința din Samsara. Bodhicitta relativă se împarte în bodhicitta de aspirație și bodhicitta de perseverență.

BODHISATTVA (*bodhi-sattva*), *Bodhi*: Trezire, *sattva*: principiu, existență reală, sau ființă. „Ființă a Trezirii”. Ființa ideală din Mahāyāna care, prin înțelepciune și compasiune infinită, caută iluminarea tuturor ființelor, nu numai a sa însuși și care, dacă urmează corect perfecțiunea înțelepciunii, va deveni un Buddha. Poate fi atât bărbat, cât și femeie.

BUDDHA. „Cel Trezit”. Cel care s-a Trezit la Realitate. Termen folosit atât pentru ființa cel mai recent Trezită pe această planetă (Buddha istoric, adică Gautama Siddhartha, numit și Śakyamuni, adică înțeleptul clanului Śakya), cât și pentru orice alte ființe care au ajuns la aceeași stare, la aceeași realizare, despre care se afirmă în Prajñāpāramitā Sutra că sunt într-un număr „infinite”. Numit și „Tathāgata”, „Buddha”, „Jina”, „Conducătorul Caravanei”, etc. În traducere se mai folosesc și „Divinul”, „Împlinitul”, „Realizatul”, „Trezitul”, „Nobilul”, „Desăvârșitul”.

DHARMA. 1) Realitatea unică, finală, fundamentală; 2) un eveniment esențialmente real, sau un adevăr; 3) ca reflectat în viață: dreptate, virtute; 4) dacă este scris cu majusculă, învățătura lui Buddha: Doctrină, Scriptură, Adevăr; se referă la învățăturile Buddhiste în general sau, în funcție de context, la o anumită învățătură în particular; unii traducători se referă la acestea ca fiind „doctrina buddhistă”, termen ce sugerează însă îngustime și rigiditate și de aceea în traducere se folosesc alternativ cele două cuvinte, doctrină și învățătură; 5) obiect al celui de-al șaselea organ de simț (al minții); 6) în general, orice entitate perceptibilă sau conceptibilă: fenomen, ființă, obiect, noțiune, însușire, concept, idee, parte, stare, etc.

FORMA (*rūpa*). Primul dintre cele cinci agregate (*skandha*); materia. Materia și energia sunt considerate ca fiind unul și același lucru. *Rūpakāya*: Tărâmul Formei.

REALIZARE. „Realizarea” nu înseamnă construirea, atingerea sau obținerea a ceva, ci are un sens apropiat de expresia convențională „a-ți da seama direct, nemijlocit, de ceva”. „Realizarea Realității” înseamnă vederea clară, directă, înțelegerea de o profunzime infinită a stării de fapt. Aceste cuvinte, desigur, sunt incapabile să exprime foarte precis ceva ce nu ține de cuvinte, de noțiuni. Desigur, se poate spune că „Realizarea Realității” este o realizare în sens

obișnuit, în sensul că a necesitat efort și resurse, și că prin ea se „obține” încetarea suferinței și eliberarea din Samsara, respectiv Trezirea perfectă. Totuși, sensul cel mai apropiat de cel intenționat în texte este cel de la începutul acestei definiții.

SAMSARA. Cuvânt din limba sanscrită care înseamnă „rătăcire”. Este folosit de către Buddha pentru a descrie rătăcirea ființelor în ciclul renașterilor și morților. Existență ciclică. Potrivit semnificației sale, nu este un „drum” urmat, ci o rătăcire fără o direcție precisă și fără un scop precis. Existența condiționată a vieții obișnuite în care suferința apare deoarece ființa încă are ignoranță, atașare și agresiune (cele trei otrăvuri). Eliberarea, sau Trezirea, sau Iluminarea sunt cuvintele folosite pentru a indica starea de oprire a acestui ciclu care, în absența realizării naturii adevărate a tuturor fenomenelor aparente, continuă la nesfârșit.

Cuprins

Notă introductivă.....	1
Prefață.....	2
Textul	3
Dicționar de termeni.....	5
Cuprins	7